

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

29.12.2022 р.

Київ

№ 466-р

Про закриття провадження
у справі №128-26.13/26-15

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 128-26.13/26-15 про порушення приватною фірмою «Техноімпекс» (далі – ПФ «Техноімпекс», Відповідач) (76010, м. Івано-Франківськ, бульвар Південний, 35-А, ідентифікаційний код юридичної особи 20545084) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку реалізації одорантів природного газу, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, та подання відділу ринків виробничих галузевих товарів Департаменту досліджень і розслідувань ринків виробничої сфери, фармацевтики та рітейлу про попередні висновки у справі № 128-26.13/26-15 та закриття справи від 18.11.2022 № 128-26.13/26-15/240-спр, встановив таке.

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Визначення становища ПФ «Техноімпекс» на ринку первинної реалізації одорантів природного газу в період 2012 – 2016 років.
- (2) Оцінка дій ПФ «Техноімпекс» на наявність порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – **Закон**).

2. СТОРОНИ

- (3) Заявником у справі є акціонерне товариство «Укртрансгаз» (на момент подання заяви та до 31.05.2018 – публічне акціонерне товариство «Укртрансгаз») (далі – АТ «Укртрансгаз», Заявник) [ідентифікаційний код юридичної особи 30019801, місцезнаходження: 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/1].

Основним видом діяльності АТ «Укртрансгаз» у досліджуваній період був трубопровідний транспорт (код класифікації видів економічної діяльності (далі – КВЕД) 49.50).

- (4) Відповідачем у справі є ПФ «Техноімпекс» [ідентифікаційний код юридичної особи 20545084, місцезнаходження юридичної особи: 76018, м. Івано-Франківськ, бульвар Південний, буд. 35А].

Основний вид діяльності ПФ «Техноімпекс»: оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами (код КВЕД 46.71).

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (5) Дорученням Голови Антимонопольного комітету України від 17.12.2014 № 8-01/172-АМ розпочато розгляд заяви публічного акціонерного товариства «Укртрансгаз» від 17.12.2014 № 12724/6-004 щодо порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції (далі – **Заява**).
- (6) Під час розгляду Заяви Антимонопольний комітет України направив ряд вимог про надання інформації суб'єктам господарювання, наведеним у таблиці 1.

Таблиця 1

Лист Комітету		Юридична особа
Дата	№	
Відповідачу:		
29.12.2014	128-29/05-11738	ПФ «Техноімпекс»
Суб'єктам господарювання, що здійснювали придбання одорантів:		
30.01.2015	128-29/05-856	ПАТ «Укргазвидобування», ПАТ «Укрнафта», ТОВ «Хімфармінвест», ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК», ТОВ «Світ Авто», ПВКП «Аналіт-Сервіс»

- (7) З метою визначення переліку взаємозамінних товарів з одорантом природного газу надіслано листи про надання інформації від 30.01.2015 № 128-29/05-851 до Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України.
- (8) Розпорядженням державного уповноваженого від 13.03.2015 № 05/41-р розпочато розгляд справи за ознаками вчинення ПФ «Техноімпекс» порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону, у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку реалізації одорантів природного газу шляхом встановлення таких цін реалізації, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – **Розпорядження**).
- (9) Листами Комітету від 13.03.2015 № 128-26.13/05-2499 та № 128-26.13/05-2500 копії Розпорядження надіслано АТ «Укртрансгаз» та ПФ «Техноімпекс» відповідно.
- (10) У зв'язку з розслідуванням справи державний уповноважений Комітету направляв вимоги суб'єктам господарювання, наведеним у таблиці 2.

Таблиця 2

Лист Комітету		Юридична особа
Дата	№	
Відповідачу:		
14.12.2015	126-26/08-12410	ПФ «Техноімпекс»
01.02.2019	126-26.13/08-1385	
Заявнику:		
12.11.2015	126-26/08-12373	АТ «Укртрансгаз»
22.11.2018	126-26.13/08-15500	
27.06.2019	126-26.13/08-8293	
Суб'єктам господарювання, що здійснювали придбання одорантів:		
30.11.2015	126-26/08-11909	ПАТ «Укрнафта», ТОВ ПМТЗ «Інженерний центр «Реагент», ТОВ «Світ Авто»,

		ТОВ «Укргаздіагностика», ПАТ «Укргазвидобування», ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»
14.12.2015	126-26/08-12399	ПВКП «Аналіт-Сервіс»
01.02.2019	126-26.13/08-1380	ТОВ «Хімфармінвест»
11.06.2019	126-26.13/08-7469	
01.02.2019	126-26.13/08-1379	ТОВ «Компанія «Агронафтохім»

- (11) З метою визначення обсягу ринку первинної реалізації одорантів природного газу надіслано такі листи про надання інформації (див. табл. 3):

Таблиця 3

Лист Комітету		Юридична особа
Дата	№	
22.11.2018	126-26.13/08-15498	Державна служба статистики України
03.02.2020	126-26.13/01-1792	
22.11.2018	126-26.13/08-15499	Державна фіскальна служба України
03.02.2020	126-26.13/01-1791	Державна митна служба України

- (12) Листами Комітету від 22.11.2022 № 126-26.13/02-3472е та № 126-26.13/02-3471е до АТ «Укртрансгаз» та ПФ «Техноімпекс», відповідно, надіслано копії подання від 18.11.2022 № 128-26.13/26-15/240-спр з попередніми висновками у справі №128-26.13/26-15 та про закриття справи.
- (13) Копію подання від 18.11.2022 № 128-26.13/26-15/240-спр з попередніми висновками у справі № 128-26.13/26-15 та про закриття справи АТ «Укртрансгаз» одержало 25.11.2022 (рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення № 03035 15093446).
- (14) На 19.12.2022 зауважень щодо висновків та пропозицій, викладених у поданні від 18.11.2022 № 128-26.13/26-15/240-спр з попередніми висновками у справі № 128-26.13/26-15 та про закриття справи від АТ «Укртрансгаз» до Комітету не надходило.
- (15) Листом від 14.12.2022 № 29/11-12/22 (вх. Комітету № 8-02/11516 від 14.12.2022) ПФ «Техноімпекс» повідомила Комітет, що погоджується з висновками, викладеними в поданні від 18.11.2022 № 128-26.13/26-15/240-спр з попередніми висновками у справі № 128-26.13/26-15 та про закриття справи і просить закрити справу №128-26.13/26-15.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (16) За результатами проведення процедури закупівлі, передбаченої Законом України «Про здійснення державних закупівель» (Закон України діяв на момент проведення процедури закупівлі) між АТ «Укртрансгаз» та ПФ «Техноімпекс» укладено договір № 14030000089 від 05.03.2014 (далі – Договір) на закупівлю одоранту природного газу – етилмеркаптану.
- (17) Пунктом 1.1 Договору передбачено, що ПФ «Техноімпекс» зобов'язується передати у власність АТ «Укртрансгаз» у період із дати підписання договору строком на один рік продукцію виробничо-технічного призначення одорант природного газу – етилмеркаптан, згідно зі специфікацією, яка є невід'ємною частиною Договору, а

Заявник зобов'язується прийняти й оплатити продукцію. Відповідно до специфікації до Договору загальна сума договору з ПДВ становить 6 397 440,00 грн, ціна за одиницю товару без ПДВ – 41 650,00 грн, кількість товару, що поставляється, – 128,00 т.

- (18) 21.03.2014 між АТ «Укртрансгаз» та Відповідачем укладено додаткову угоду № 1 до Договору, у якій специфікацію викладено в новій редакції, а саме, загальна сума договору з ПДВ становить 6 327 707,90 грн, ціна за одиницю товару без ПДВ – 45 773,35 грн, кількість товару, що поставляється, – 115,20 т.
- (19) На виконання умов Договору ПФ «Техноімпекс» у квітні 2014 року здійснила поставку 25,6 т одоранту.
- (20) Проте листом від 28.04.2014 № 023/04-14 ПФ «Техноімпекс» повідомила АТ «Укртрансгаз», що після поставки 25,6 т одоранту у травні 2014 року (поставка була виконана) у Відповідача будуть вичерпані резерви одоранту.
- (21) Викладені обставини, як зазначив Заявник, ПФ «Техноімпекс» пояснювала стрімким зростанням закупівельних цін на імпортований Відповідачем одорант природного газу – етилмеркаптан внаслідок «різкого падіння» курсу гривні щодо євро – на 67,97 %.
- (22) ПФ «Техноімпекс» пропонувала АТ «Укртрансгаз» припинити дію Договору та розглянути можливість подальшої співпраці за реальним цінам¹.
- (23) АТ «Укртрансгаз» вважало, що Відповідач лише використовував зміну курсу гривні щодо євро для виправдання безпідставної та протизаконної відмови Заявнику в реалізації йому непоставленого на виконання умов Договору одоранту обсягом 64 т за відсутності альтернативних джерел придбання такого товару з метою примусу Заявника до укладання нового договору закупівлі одоранту вже за значно вищими цінами, які на 67,97 % будуть перевищувати чинні.
- (24) За твердженням АТ «Укртрансгаз», невиконання умов Договору, намагання встановити ціни реалізації одоранту, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, та недопоставка одоранту, обсяг якої становив 64 т, обумовлена зловживанням монопольним (домінуючим) становищем ПФ «Техноімпекс» на ринку одоранту природного газу.

5. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (25) Визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача здійснюється в порядку, передбаченому Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика).
- (26) Відповідно до пункту 2.2 Методики етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

¹ Лист ПФ «Техноімпекс» від 28.04.2014 № 023/04-14.

5.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (27) Визначаючи об'єкти аналізу, Комітет виходив із того, що підставою для відкриття цієї справи стало виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях ПФ «Техноімпекс» під час реалізації одоранту природного газу.
- (28) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання та конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (29) Отже, товаром, що є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є одоранти природного газу.
- (30) Суб'єкт господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, – ПФ «Техноімпекс», яка здійснює діяльність з реалізації одорантів природного газу.
- (31) Згідно з дистриб'юторською угодою від 25.06.2014, яка відповідно до абзацу першого преамбули почала діяти з 01 січня 2014 року, протягом строку дії зазначеної угоди ПФ «Техноімпекс» визначено офіційним дистриб'ютором компанії «Chevron Philips Chemicals International N.V.» (Бельгія) – виробника одоранту природного газу.
- (32) Відповідно до інформації², наданої Відповідачем, з 01.01.2016 ПФ «Техноімпекс» була офіційним представником виробника одоранту природного газу – компанії «ARKEMA FRANCE» (Франція).
- (33) ПФ «Техноімпекс» здійснює діяльність з імпорту та подальшої реалізації одоранту природного газу, отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

5.2. Визначення товарних меж ринку

- (34) Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

5.2.1. Перелік товарів та основних продавців, покупців товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

- (35) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів

² Лист ПФ «Техноімпекс» від 19.02.2019 № 29/39-02/19 (вх. Комітету № 8-08/2323 від 25.02.2019).

(товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- (36) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про ринок природного газу» природний газ, нафтовий (попутний) газ, газ (метан) вугільних родовищ та газ сланцевих товщ, газ колекторів щільних порід, газ центрально-басейнового типу (далі - природний газ) - суміш вуглеводнів та неуглеводневих компонентів, що перебуває у газоподібному стані за стандартних умов (тиск - 760 міліметрів ртутного стовпчика і температура - 20 градусів за Цельсієм) і є товарною продукцією.
- (37) Норми та вимоги фізико-хімічних показників на газі горючі природні для промислового та комунально-побутового призначення визначені стандартом ГОСТ 5542-87 «Гази горючі природні для промислового та комунально-побутового призначення. Технічні умови» (дійсний протягом досліджуваного періоду).
- Згідно з пунктом 1.3.2 цього стандарту природні горючі гази належать до групи речовин, здатних утворювати з повітрям вибухонебезпечні суміші.
- (38) Одорант (англ. odorant; нім. Odorierungsmittel n, Odorant m)³ – речовина, яку додають до газу, щоб надати йому сильного специфічного запаху, головним чином попереджувального або за яким визначають місця витікання. Як одоранти використовують меркаптани (етилмеркаптан, метилмеркаптан, пропілмеркаптан, ізопропілмеркаптан тощо) і сульфіді (діетилсульфід, діметилсульфід, діметилдисульфід та ін).
- (39) В Україні для одоризації вуглеводневих газів використовують етилмеркаптан (C₂H₅SH) – безбарвну прозору рідину, органічну сполуку сірки, яка має різкий неприємний запах. Відомі також інші одоранти: каптан, сульфан і так далі.
- (40) Отже, природний газ є вибухонебезпечною речовиною, яка при цьому не має кольору та запаху. Саме така комбінація характеристик зумовлює необхідність додавати до складу природного газу спеціальну речовину з особливим запахом – одорант.
- (41) Згідно із загальнодоступною інформацією⁴, одоризація робить відчутним витік газу уже за наявності 1 % його в приміщенні.
- (42) Отже, товаром є одорант природного газу, який використовується для надання природному газу специфічного запаху.

5.2.2. Споживчі характеристики

- (43) Згідно з пунктом 4.1 розділу VII Правил безпечної експлуатації магістральних газопроводів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 27.01.2010 № 11, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.04.2010 за № 292/17587 (далі – Правила), не допускається експлуатація газорозподільної станції з незадіяними одоризаційними установками, крім випадків, зазначених у цьому пункті.
- (44) Пунктом 4.2 розділу VII Правил передбачено, що газотранспортне підприємство є відповідальним за забезпечення оптимального режиму одоризації газу, що подається промисловим та побутовим споживачам.
- (45) Відповідно до пункту 4.5 розділу VII Правил для одоризації газу можуть застосовуватися одоранти етилмеркаптан (C₂H₅SH), суміш природних меркаптанів,

³ Мала гірнича енциклопедія: у 3 т. / за ред. В. С. Білецького. – Д.: Донбас, 2007. – Т. 2: Л – Р. – 670 с. – ISBN 57740-0828-2

⁴ <https://pl.dsp.gov.ua/haz-u-pobuti/#>

кротоновий альдегід (2-бутеналь, C_4H_6O), тетрагідротіофен (C_4H_8S) та інші речовини, допущені до застосування як одоранти.

- (46) Згідно зі стандартом підприємства СТП 320.30019801.050-2002 «ІНСТРУКЦІЯ. Порядок отримання, перевезення, зберігання і застосування одоранту на об'єктах ПАТ «Укртрансгаз», прийнятим наказом ДК «Укртрансгаз» від 22.03.2002 № 92 (зі змінами) (далі – СТП 320.30019801.050-2002), одорант на об'єктах ПАТ «Укртрансгаз» використовують, зокрема, для одоризації природного газу (за ГОСТ 5542 та за іншими нормативними документами, затвердженими в установленому порядку), щоб, надавши газу специфічного запаху, можна було вчасно виявляти та усувати його витіки в місцях утрати герметичності на газопроводах і обладнанні комунально-побутових і промислових споживачів).
- (47) У Заяві зазначено, що одоризація природного газу – введення в потік природного газу одоранту, який сигналізує різким специфічним неприємним запахом про його витікання із газопроводів.
- (48) Одорант додається до складу природного газу газорозподільними станціями на етапі його безпосередньої передачі споживачам.
- (49) Отже, для одоризації газу в Україні можуть застосовуватися етилмеркаптан, суміш природних етилмеркаптанів (далі – СПМ), кротоновий альдегід, тетрагідротіофен та інші не заборонені для одоризації речовини.
- (50) Матеріали справи, отримані під час проведення розслідування, свідчать, що для одоризації газу в Україні протягом 2012 – 2016 років застосовувались етилмеркаптан та СПМ.
- (51) Згідно з СТП 320.30019801.050-2002 етилмеркаптан – безбарвна рідина (допускається зеленуватий відтінок), характер запаху – скусноподібний (нагадує запах гнилої капусти) характер запаху, вміст сірки – 51,4 %.
- СПМ – безбарвна рідина (допускається зеленуватий відтінок), нагадує запах гнилої капусти, вміст сірки становить найменше 35 %.
- (52) Етилмеркаптан переважно застосовується для одоризації, проте може бути використаний як проміжний реагент для одержання деяких видів пластмас, інсектицидів та антиоксидантів.
- СПМ використовується виключно як одорант⁵.
- (53) Враховуючи наведене вище, етилмеркаптан та СПМ є подібними за своїм призначенням, споживчими характеристиками та колом споживачів.
- (54) Отже, надалі, для розслідування справи, під одорантом природного газу слід розуміти етилмеркаптан та СПМ, які використовуються для одоризації природного газу.

5.2.3. Умови споживання та транспортування

- (55) Одоранти є легкозаймистими рідинами, пара яких із повітрям утворює вибухонебезпечні суміші (п. 8.5 СТП 320.30019801.050-2002).
- (56) Одорант транспортують залізничним та автомобільним транспортом, керуючись основоположними вимогами Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів», згідно з нормативно-правовими актами, що регламентують правила перевезення небезпечних речовин залежно від класу їх небезпеки для кожного виду

⁵ Лист Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу від 12.02.2015 № 45-27-01/68 (вх. Комітету № 10-01/1287 від 18.02.2015).

транспорту («Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів», «Правила перевезення наливних вантажів» тощо).

- (57) Відповідно до додатка 3 до Правил перевезення небезпечних вантажів, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 № 1430, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 лютого 2009 р. за № 180/16196, етилмеркаптан та СПМ належать до 3 класу небезпечних речовин.
- (58) Місцем зберігання одоранту на об'єктах ПАТ «Укртрансгаз» зазвичай є підземний резервуар, безпосередньо задіяний у схемі технологічного процесу одоризації газу, виконаний і розташований на території об'єкта відповідно до будівельних норм та вимог проектної документації (п. 8.2 СТП 320.30019801.050-2002).
- (59) Враховуючи наведене, етилмеркаптан та СПМ є подібними за умовами споживання та транспортування.
- (60) Отже, етилмеркаптан та СПМ мають ознаки подібного товару за такими показниками взаємозамінності:
- подібність призначення: етилмеркаптан та СПМ використовуються для одоризації природного газу;
 - подібність експлуатаційних характеристик: етилмеркаптан та СПМ вводяться в установки для одоризації природного газу, які являють собою пристрій, що забезпечує надходження одоранту в газовий потік, щоб надати йому специфічного запаху, та допомагає виявити витіки;
 - подібність споживчих характеристик: етилмеркаптан та СПМ містять у своєму складі молекули сірки, які й надають природному газу специфічного запаху;
 - подібність умов транспортування: у спеціальних цистернах автомобільним та залізничним транспортом;
 - наявність спільної групи споживачів: основними споживачами етилмеркаптану та СПМ є підприємства газової промисловості.
- (61) За таких умов товаром, щодо якого має визначитися монопольне (домінуюче) становище, є одоранти природного газу (далі – одоранти природного газу, Товар).

5.2.4. Перелік основних продавців (постачальників, виробників)

- (62) Отримана в процесі розгляду справи інформація від Заявника та учасників ринку первинної реалізації одорантів природного газу засвідчила, що в Україні виробництво одорантів не здійснюється.
- (63) Одночасно, згідно з інформацією, наданою Заявником та учасниками ринку первинної реалізації одорантів природного газу, на внутрішньому ринку протягом 2012 – 2016 років було представлено одоранти природного газу трьох іноземних виробників:
- компанія «Chevron Philips Chemicals International N.V.» (Бельгія);
 - ТОВ «Оренбурггазпром» (російська федерація);
 - компанія «ARKEMA FRANCE» (Франція).

Реалізація продукції в Україні здійснювалася через імпортерів.

- (64) Відповідно до листа Державної митної служби України⁶ та інформації, отриманої на вимоги від учасників ринку, протягом 2012 – 2016 років в Україну одоранти ввозили такі суб'єкти господарювання: ПФ «Техноімпекс», товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий дім «Будтрансгаз» (далі – ТОВ «ТД «Будтрансгаз»), публічне акціонерне товариство «Укрнафта» (далі – ПАТ «Укрнафта»), товариство з

⁶ Лист від 12.02.2020 № 08-5/23-04/6/2078 (вх. Комітету № 7-01/1897 від 13.02.2020).

обмеженою відповідальністю «Хімфармінвест» (далі – ТОВ «Хімфармінвест»), товариство з обмеженою відповідальністю «Українська нафтохімічна компанія - УНХК» (далі – ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»), публічне акціонерне товариство «Укргазвидобування» (далі – ПАТ «Укргазвидобування»).

- (65) Вищенаведені імпортери Товару споживають одоранти самостійно або здійснюють їх подальшу реалізацію посередникам, серед яких, зокрема: товариство з обмеженою відповідальністю «Інтербіомед», товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія «Агронафтохім», товариство з обмеженою відповідальністю «Світ Авто», приватне виробничо-комерційне підприємство «Аналіт-сервіс» або кінцевий споживач, зокрема АТ «Укртрансгаз».
- (66) Схема реалізації одоранту природного газу зображена на рисунку 1.

Рис. 1. Схема обороту Товару на внутрішньому ринку України

- (67) За наведених вище обставин вбачається, що єдиним джерелом надходження одорантів природного газу на внутрішній ринок України є первинна пропозиція Товару імпортерами. Загальний обсяг пропозиції, тобто обсяг ринку, формується на етапі первинної реалізації Товару.
- (68) Враховуючи наведене, протягом періоду 2012 – 2016 років, за змістом діяльності на різних ланках обороту товару можна виділити такі групи суб'єктів господарювання:
- імпортери, які здійснювали первинну реалізацію Товару;
 - посередники (суб'єкти господарювання, які здійснювали перепродаж одорантів природного газу кінцевому споживачу);
 - кінцеві споживачі (суб'єкти господарювання, які використовували Товар для одоризації природного газу, зокрема Заявник).
- (69) Отже, товарними межами досліджуваного ринку, на якому діяла ПФ «Техноімпекс», є первинна реалізація одорантів природного газу.
- (70) Основними учасниками ринку первинної реалізації одорантів природного газу протягом періоду 2012 – 2016 років були:
- імпортери (продавці);
 - посередники та кінцеві споживачі (разом – покупці).

5.3. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (71) Територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з погляду споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (72) Територіальними (географічними) межами ринку первинної реалізації одоранту природного газу є територія держави, оскільки:
- реалізація та придбання Товару здійснюються в межах загальнодержавного ринку України;
 - існує можливість переміщення одоранту між територіями;
 - існує можливість збереження рівня якості і споживчих властивостей одоранту під час зберігання та транспортування;
 - не існує бар'єрів для транспортування в межах України;
 - покупці не розподіляються за місцем їх розташування в межах України.
- (73) Враховуючи наведене, територіальними (географічними) межами ринку первинної реалізації одоранту природного газу є межі загальнодержавного ринку України.

5.4. Визначення часових меж ринку

- (74) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (75) Часові межі товарного ринку визначалися з огляду на мету розслідування таким чином, щоб в основному аналіз стану конкуренції охоплював 2014 рік, у якому між АТ «Укртрансгаз» та ПФ «Техноімпекс» укладено Договір та, за твердженням Заявника, ПФ «Техноімпекс» вчиняла порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (76) З метою всебічного та повного дослідження характеристик ринку здійснено також ретроспективний аналіз стану конкуренції: за два роки, що передували досліджуваним діям у 2014 році, – за 2012 та 2013 роки та аналіз стану конкуренції протягом наступних двох років – 2015 і 2016.
- (77) Отже, часові межі ринку первинної реалізації одоранту природного газу визначаються як 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 роки.

5.5. Визначення обсягу ринку Товару

- (78) Державна митна служба листом від 12.02.2020 № 08-5/23-04/6/2078 надала інформацію щодо обсягів імпорту та експорту етилмеркаптану і СПМ за період з 01.01.2012 по 31.12.2016 із зазначенням суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності – імпортерів та експортерів (осіб контрактоутримувачів).
- (79) Враховуючи цілі розслідування справи та наявну в Комітеті інформацію, дані щодо обсягу імпорту й експорту товару учасниками ринку відображено в таблиці 4.

Таблиця 4

Період	Обсяг імпорту в Україну, т	Обсяг експорту з України, т	Максимально можливий обсяг реалізації Товару в Україні, т
2012 рік	390,8	12,8	378
2013 рік	533,8	12,8	521
2014 рік	266,2	x	266,2
2015 рік	482,68	14,72	467,96
2016 рік	282,284	x	282,284

x – експорт не здійснювався.

- (80) Розрахунок максимально можливого обсягу реалізації Товару на внутрішньому ринку України проводився на основі даних, наданих Державною митною службою України, які сформовані на підставі відомостей, що містяться в митних деклараціях Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби щодо суб'єктів господарювання, які діють на ринку первинної реалізації одорантів природного газу та здійснювали експорт й імпорт товарів, які класифікуються за такими товарними підкатегоріями (див. табл. 5):

Таблиця 5

Код товару згідно з УКТ ЗЕД	Назва товару
2930908590	Сполуки сіркоорганічні: інші: інші: інші
2930909990	Сполуки сіркоорганічні: інші: інші: інші
3824909790	Готові сполучні суміші, які використовують у виробництві ливарних форм або ливарних стрижнів; хімічна продукція та препарати хімічної або суміжних з нею галузей промисловості (включаючи препарати, що складаються із сумішей природних продуктів), в інших товарних позиціях не зазначені: інші: інші: інші: інші: інші
3824909800	Готові сполучні суміші, які використовують у виробництві ливарних форм або ливарних стрижнів; хімічна продукція та препарати хімічної або суміжних із нею галузей промисловості (включаючи препарати, що складаються із сумішей природних продуктів), в інших товарних позиціях не зазначені: інші: інші: інші: інші

- (81) Максимально можливий обсяг Товару на досліджуваному ринку розраховувався як обсяг одорантів, увезених в Україну протягом відповідного періоду, за вирахуванням обсягу експортованого Товару за кодами, вказаними вище, оскільки, як встановлено під час розгляду справи, виробництво одорантів в Україні в період з 01.01.2012 по 31.12.2016 не здійснювалось.
- (82) З огляду на наведене обсяг ринку первинної реалізації одорантів природного газу становив: 378 т – у 2012 році, 521 т – у 2015 році, **266,2 т – у 2014 році**, 467,96 т – у 2015 році, 282,284 т – у 2016 році.

5.6. Конкурентне середовище, ринкова влада та частки суб'єктів господарювання на ринку первинної реалізації одорантів природного газу

5.6.1. Розрахунок часток учасників Ринку

- (83) Відповідно до пункту 8.4 Методики під час розгляду справи розраховано частки суб'єктів господарювання, які діяли в період 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 років на ринку первинної реалізації одорантів природного газу. Дані щодо часток суб'єктів господарювання наведено в таблиці 6.

Таблиця 6

Найменування суб'єкта господарювання	2012 рік		2013 рік		2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	Q ⁷ , т	% ⁸	Q, т	%	Q, т	%	Q, т	%	Q, т	%
ПФ «Техноімпекс»	192	50,79	320	61,42	115,2	43,28	12,8	2,74	xx	xx
ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	xx ⁹	xx	180	34,54	120	45,08	440	94,02	160	56,68
ТОВ «Хімфармінвест»	xx	xx	1	0,19	31	11,64	15,16	3,24	112	39,68
ТзОВ «ТД «Будтрансгаз»	180	47,63	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
ПАТ «Укрнафта»	6	1,58	20	3,85	xx	xx	xx	xx	xx	xx
ПАТ «Укргазвидобування»	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	10,284	3,64
Всього	378	100	521	100	266,2	100	467,96	100	282,284	100

⁷ Q – максимально можливий обсяг реалізації Товару суб'єктом господарювання.

⁸ % – частка суб'єкта господарювання на Ринку.

⁹ XX – ввезення Товару не здійснювалось.

- (84) Графічно частки учасників ринку первинної реалізації одорантів природного газу у 2014 році зображено на рисунку 2.

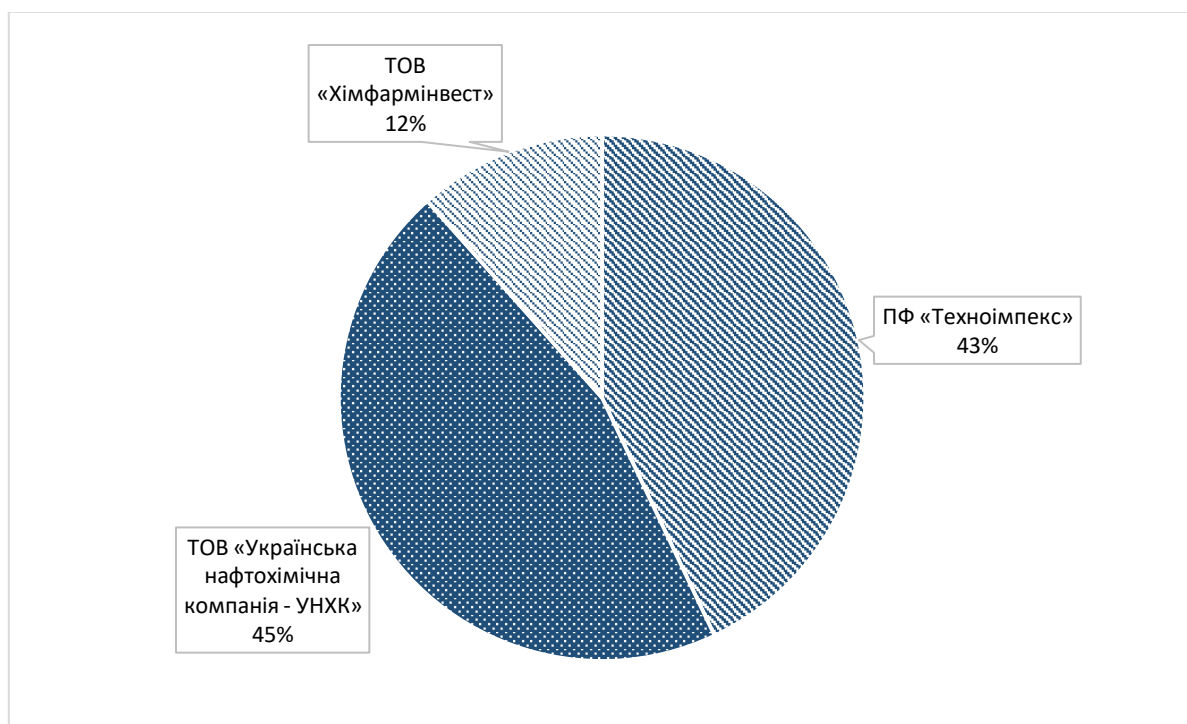

Рис. 2

- (85) Частка Відповідача у 2014 році на ринку первинної реалізації одорантів природного газу становила 43,28 %, а його конкурентів – ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК» і ТОВ «Хімфармінвест» – 45,08 % та 11,64 % відповідно. Детально інформацію щодо часток учасників ринку первинної реалізації одорантів природного газу в досліджуваній період наведено в таблиці 7:

Таблиця 7

Найменування суб'єкта господарювання	Частка на ринку, %				
	2012	2013	2014	2015	2016
ПФ «Техноімпекс»	50,79	61,42	43,28	2,74	0
ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	0	34,54	45,08	94,02	56,68
ТОВ «Хімфармінвест»	0	0,19	11,64	3,24	39,68
ТзОВ «ТД «Будтрансгаз»	47,63	0	0	0	0
ПАТ «Укрнафта»	1,58	3,85	0	0	0
ПАТ «Укргазвидобування»	0	0	0	0	3,64

- (86) Відповідно до пункту 10.3 Методики вважається, що суб'єкт господарювання не зазнає значної конкуренції, зокрема, коли: у нього на ринку немає жодного конкурента; частки на ринку, які належать конкурентам, порівняно невеликого розміру.

- (87) Основними конкурентами ПФ «Техноімпекс» були: у 2012 році – ТзОВ «ГД «Будтрансгаз»; у 2013, 2015 роках – ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК», у 2014 році – ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК» із часткою 45,08 % і ТОВ «Хімфармінвест» із часткою 11,64 %. У 2016 році Відповідач не здійснював імпорту та реалізації продукції.
- (88) У 2013 році частка основного конкурента – ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК» становила 34,54 %, а частка ПФ «Техноімпекс» – 61,42 %.
- (89) **2014 рік**, у якому, за твердженням Заявника, ПФ «Техноімпекс» вчиняла порушення конкурентного законодавства, характеризується найбільш рівномірним розподілом часток, а саме: ПФ «Техноімпекс» – 43,28 %, ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК» – 45,08 %, ТОВ «Хімфармінвест» – 11,64 %.
- (90) У 2015 році частка ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК» становила 94,02 %, у той час як частка ПФ «Техноімпекс» – лише 2,74 %.
- (91) З наведеного вбачається, що частка ПФ «Техноімпекс» на досліджуваному ринку в період 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 років не є стабільною та суттєво змінюється протягом досліджуваного періоду.
- (92) Зниження частки ПФ «Техноімпекс» протягом 2013 – 2016 років свідчить про наявність впливу конкурентів, оскільки зниження частки Відповідача супроводжується зростанням часток конкурентів.
- (93) Так, у досліджуваній період частки інших учасників ринку мають тенденцію до зростання та не є малими порівняно із часткою ПФ «Техноімпекс» у відповідні періоди, зокрема, ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК» у 2012 році мала частку на ринку 0 %, а в 2013 році – 34,54 %, у 2014 році – 45,08 %, у 2015 році – 94,02 %, у 2016 році – 56,68 %. Тобто має динаміку до нарощування своєї частки.
- (94) Подібною є ситуація щодо ТОВ «Хімфармінвест», частка якого з 0 % у 2012 році зросла до 39,68 % у 2016 році.
- (95) Тобто аналіз динаміки часток учасників ринку свідчить, що на цьому ринку присутня реальна конкуренція, що підтверджується постійною зміною часток учасників цього ринку.
- (96) **Враховуючи наведене вище та положення пункту 10.3 Методики, у Комітету немає достатніх підстав уважати, що ПФ «Техноімпекс» не мала жодного конкурента та не зазнавала значної конкуренції від інших учасників ринку первинної реалізації одорантів природного газу протягом досліджуваного періоду.**
- (97) **Зокрема, протягом 2014 року ПФ «Техноімпекс» зазнавала значної конкуренції від основного конкурента – ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК».**

5.6.2. Ринкова влада

- (98) Відповідно до абзацу другого пункту 10.3 Методики ознаками ринкової влади є, зокрема: здатність суб'єкта господарювання, який не є єдиним постачальником відповідного товару, диктувати свої умови при продажу товару (товарної групи), укладенні договору про поставки, нав'язувати споживачу не вигідні умови; здатність суб'єкта господарювання шляхом монополізації ринку постачання виробничих ресурсів обмежувати конкуренцію, витіснити з ринку інших підприємств, які виробляють відповідні товари (товарні групи) із застосуванням цих виробничих ресурсів, або створювати бар'єри вступу на ринок; здатність суб'єкта господарювання

підвищувати ціни на товари (товарні групи) і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень, обумовлений конкуренцією на ринку.

- (99) З матеріалів справи вбачається, що основним споживачем одорантів природного газу в Україні є АТ «Укртрансгаз», про що Заявник зазначає у своєму листі від 17.12.2014 № 12724/6-004¹⁰ до Комітету: *«ПАТ «Укртрансгаз» є природним монополістом щодо транспортування природного газу магістральними газопроводами та його зберігання у підземних газосховищах – сферах діяльності, в яких споживається більше 90 % обсягів одоранту в Україні, а отже Заявник є споживачем, який закупляє більше ніж 90 % обсягів одоранту на ринку такого товару в Україні».*
- (100) При цьому листом від 22.07.2019 № 32КТ-6¹¹ АТ «Укртрансгаз» повідомило, що **у 2014 році** фактично придбало 196,8 т, що становить 73,9 % загального обсягу ринку первинної реалізації одорантів природного газу.
- (101) Закупівля одоранту природного газу АТ «Укртрансгаз» здійснювалася відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель» (втратив чинність на підставі Закону № 922-VIII від 25.12.2015) (далі – Закон 1) та Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон 2), метою яких є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища та розвиток добросовісної конкуренції під час закупівель за бюджетні кошти.
- (102) Так, відповідно до Закону 1 та Закону 2 АТ «Укртрансгаз» протягом досліджуваного періоду оприлюднювало інформацію на вебпорталі Уповноваженого органу, зокрема, оголошення про проведення процедури закупівлі¹² та через авторизовані електронні майданчики в електронній системі закупівель, зокрема, оголошення про проведення конкурентних процедур закупівель¹³.
- (103) Листом від 12.12.2018 № 101ВИХ-18-6255АТ¹⁴ «Укртрансгаз» надало Комітету інформацію щодо всіх процедур закупівлі одоранту природного газу, проведених товариством та його філіями у 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 роках.
- (104) Надана інформація свідчить про таке:
- закупівля одорантів природного газу АТ «Укртрансгаз» здійснювалася на конкурентних засадах шляхом розміщення оголошення про процедуру закупівлі, що створює умови для конкуренції між учасниками закупівель;
 - очікувана вартість закупівлі та обсяги закупівлі встановлювало АТ «Укртрансгаз» та його філії;
 - відповідно до статті 22 Закону 1 і статті 22 Закону 2 вимоги до учасників процедури передбачені в документації конкурсних торгів та в тендерній документації відповідно. Вимоги до учасників ринку встановлюються однакові, що не надає жодному з учасників переваг у конкуренції.
- (105) Інформацію щодо процедур закупівлі, проведених у 2012 – 2016 роках відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель», та її учасників наведено в таблиці 8.

¹⁰ Зареєстрований у Комітеті 17.12.2017 за № 8-128/172-АМ.

¹¹ Зареєстрований у Комітеті 23.07.2019 за № 8-01/640-кі.

¹² Відповідно до статті 10 Закону України «Про здійснення державних закупівель».

¹³ Відповідно до статті 10 Закону України «Про публічні закупівлі».

¹⁴ Зареєстрований у Комітеті 12.12.2018 за № 8-08/15107.

№ п/п	Найменування замовника	Найменування предмета закупівлі	Номер оголошення про проведення процедури закупівлі (далі – ПЗ)	Перелік учасників ПЗ	Пропозиція учасника ПЗ (грн, із зазначенням: із ПДВ чи без ПДВ)	Переможець ПЗ
1	УМГ «Прикарпаттрансгаз»	Одорант природного газу – етилмеркаптан	ВДЗ від 23.04.2012 №173181	ПВКП «Аналіт-сервіс»	5 222 400,00 з ПДВ	ПФ «Техноімпекс»
				ПФ «Техноімпекс»	5 117 952,00 з ПДВ	
2	УМГ «Прикарпаттрансгаз»	Одорант природного газу – етилмеркаптан	ВДЗ від 01.10.2012 №293242	ПВКП «Аналіт-сервіс»	10 346 496,00 з ПДВ	ПФ «Техноімпекс»
				ПФ «Техноімпекс»	10 235 904,00 з ПДВ	
3	УМГ «Прикарпаттрансгаз»	Одорант природного газу – етилмеркаптан	ВДЗ від 17.12.2012 №351197	ПВКП «Аналіт-сервіс»	10 486 579,20 з ПДВ	ПФ «Техноімпекс»
				ПФ «Техноімпекс»	10 235 904,00 з ПДВ	
4	Апарат ПАТ «Укр-трансгаз»	Одорант	ВДЗ від 25.02.2013 № 067389	ТОВ «СвітАвто»	6 393 600,00 з ПДВ	ТОВ «СвітАвто»
				ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	6 426 000,00 з ПДВ	
5	Апарат ПАТ «Укр-трансгаз»	Одорант	ВДЗ від 09.12.2013 № 209119	ТОВ «СвітАвто»	10 656 000,00 з ПДВ	ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»
				ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	10 638 000,00 з ПДВ	
6	УМГ «Прикарпаттрансгаз»	Одорант природного газу – етилмеркаптан)	ВДЗ від 23.12.2013 № 235395	ПВКП «Аналіт-сервіс»	6 554 112,00 з ПДВ	ПФ «Техноімпекс»
				ПФ «Техноімпекс»	6 397 440,00 з ПДВ	
7	УМГ «Прикарпаттрансгаз»	Одорант природного газу – етилмеркаптан	ВДЗ від 18.06.2014 № 134270	ПВКП «Аналіт-сервіс»	6 251 212,80 з ПДВ	ПЗ відмінено чи визнано такою, що не відбулась
				ПФ «Техноімпекс»	5 757 235,20 з ПДВ	
				ТОВ «Укргаздіагностика»	5 239 360,00 з ПДВ	

№ п/п	Найменування замовника	Найменування предмета закупівлі	Номер оголошення про проведення процедури закупівлі (далі – ПЗ)	Перелік учасників ПЗ	Пропозиція учасника ПЗ (грн, із зазначенням: із ПДВ чи без ПДВ)	Переможець ПЗ
				ТОВ «Хімфармінвест»	5 898 240,00 з ПДВ	
8	Апарат ПАТ «Укр-трансгаз»	Одорант	ВДЗ від 08.07.2014 № 141948	ТОВ «СвітАвто»	9 540 000,00 з ПДВ	ПЗ відмінено чи визнано такою, що не відбулась
				ПФ «Техноімпекс»	15 960 000,00 з ПДВ	
				ТОВ «Укргаздіагностика»	8 520 000,00 з ПДВ	
				ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	9 420 000,00 з ПДВ	
				ТОВ «Хімфармінвест»	9 000 000,00 з ПДВ	
9	УМГ «Прикарпаттрансгаз»	Одорант природного газу – етилмеркаптан	ВДЗ від 17.10.2014 №178093	ПВКП «Аналіт-сервіс»	17 547 264,00 з ПДВ	ПЗ відмінено чи визнано такою, що не відбулась
				ПФ «Техноімпекс»	14 300 160,00 з ПДВ	
				ТОВ «Хімфармінвест»	13 386 240,00 з ПДВ	
10	УМГ «Черкаси-трансгаз»	Одорант природного газу	ВДЗ від 29.10.2014 №183041	ТОВ «Торговий дім «Енергострой-інвест»	3 237 600,00 з ПДВ	ТОВ «Хімфармінвест»
				ТОВ «Хімфармінвест»	2 988 000,00 з ПДВ	
11	УМГ «Київ-трансгаз»	Одорант природного газу	ВДЗ від 19.11.2014 № 193575	ТОВ «Торговий дім «Енергострой-інвест»	6 635 520,00 з ПДВ	ПФ «Техноімпекс»
				ТОВ «Медінвест Україна»	8 016 000,00 з ПДВ	
				ПФ «Техноімпекс»	3 958 200,00 з ПДВ	
				ТОВ «Хімфармінвест»	5 529 600,00 з ПДВ	
12	УМГ «Харків-	Одорант природний	ВДЗ від 04.03.2015	ТОВ «СвітАвто»	6 562 800,00 з ПДВ	ТОВ «Українська

№ п/п	Найменування замовника	Найменування предмета закупівлі	Номер оголошення про проведення процедури закупівлі (далі – ПЗ)	Перелік учасників ПЗ	Пропозиція учасника ПЗ (грн, із зазначенням: із ПДВ чи без ПДВ)	Переможець ПЗ
	трансгаз»		№073366	ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	6 000 000,00 з ПДВ	нафтохімічна компанія - УНХК»
				ТОВ «Хімфармінвест»	6 451 200,00 з ПДВ	
13	УМГ «Київ-трансгаз»	Одорант природного газу	ВДЗ від 21.04.2015 № 116891	ПВКП «Аналіт-сервіс»	6 808 500,00 з ПДВ	ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»
				ТОВ «СвітАвто»	3 042 000,00 з ПДВ	
				ПФ «Техноімпекс»	6 748 200,00 з ПДВ	
				ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	3 000 000,00 з ПДВ	
14	УМГ «Львів-трансгаз»	Одорант	ВДЗ від 21.04.2015 № 117944	ПВКП «Аналіт-сервіс»	13 479 480,00 з ПДВ	ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»
				ТОВ «Космос Груп»	6 264 000,00 з ПДВ	
				ПФ «Техноімпекс»	13 029 120,00 з ПДВ	
				ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	6 000 000,00 з ПДВ	
15	УМГ «Київ-трансгаз»	Одорант природного газу	ВДЗ від 07.12.2015 № 240475	ТОВ «Космос Груп»	5 000 000,00 з ПДВ	ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»
				ПФ «Техноімпекс»	11 520 000,00 з ПДВ	
				ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	4 950 000,00 з ПДВ	
16	УМГ «Харків-трансгаз»	Одорант	ВДЗ від 16.02.2016 № 043518	ТОВ «Торговий Дім «ТАНА»	5 999 760,00 з ПДВ	ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»
				ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	5 986 800,00 з ПДВ	
17	УМГ «Черкаси-	Одорант	ВДЗ від 12.03.2016	ТОВ «Торговий Дім «ТАНА»	6 999 720,00 з ПДВ	ТОВ «Українська

№ п/п	Найменування замовника	Найменування предмета закупівлі	Номер оголошення про проведення процедури закупівлі (далі – ПЗ)	Перелік учасників ПЗ	Пропозиція учасника ПЗ (грн, із зазначенням: із ПДВ чи без ПДВ)	Переможець ПЗ
	трансгаз»		№ 073148	ТОВ «Українська нафтохімічна компанія - УНХК»	6 984 600,00 з ПДВ	нафтохімічна компанія - УНХК»

- (106) Інформацію щодо процедур закупівлі, які проводились у 2016 році відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», оголошення про які розміщено на сайті <https://prozorro.gov.ua>, та її учасників представлено в таблиці 9.

Таблиця 9

№ п/п	Найменування замовника	Найменування предмета закупівлі	Ідентифікатор процедури закупівлі (далі – ПЗ)	Перелік учасників ПЗ	Пропозиція учасника ПЗ (грн, із зазначенням: з ПДВ чи без ПДВ)	Переможець ПЗ
1	УМГ «Львів-трансгаз»	Одорант	UA-2016-10-18-001073-с	Не подано жодної пропозиції		ПЗ відмінено
2	УМГ «Львів-трансгаз»	Одорант	UA-2016-10-26-000191-б	Не подано жодної пропозиції		ПЗ відмінено чи визнано такою, що не відбулась
3	УМГ «Львів-трансгаз»	Одорант	UA-2016-12-28-000628-б	ТОВ «НВП «Оргсинтез»	12 195 225,60 з ПДВ	ПЗ відмінено чи визнано такою, що не відбулась

- (107) Як вбачається з наведеної інформації в таблицях 8 та 9:

- у кожній окремій процедурі закупівлі брало участь від двох до п'яти учасників, які конкурували між собою за ціною, тобто в ПФ «Техноімпекс» були реальні конкуренти;

- переможець визначався за критерієм нижчої ціни.

- (108) Тобто переможцем процедури закупівлі визначався учасник, пропозицію конкурсних торгів якого АТ «Укртрансгаз» визнано найбільш економічно вигідною та яку акцептовано.

- (109) Отже, закупівлі одорантів природного газу протягом досліджуваного періоду здійснювалися на конкурсних засадах шляхом ринкових змагань за критерієм нижчої ціни, а споживач (АТ «Укртрансгаз») мав можливість обирати між кількома продавцями (учасниками процедури закупівлі), що відповідає економічній сутності поняття «конкуренція».

- (110) Отже, ПФ «Техноімпекс» не мала можливості визначати умову обороту товару на ринку, підвищувати ціни на товар, витіснити з ринку інших учасників, оскільки АТ «Укртрансгаз» як основний споживач Товару саме визначало обсяги закупівлі товару, а ціна на товар формувалася на конкурентній основі шляхом проведення конкурсу з визначенням переможця.
- (111) Враховуючи інформацію, наведену вище, та положення пункту 10.3 Методики, у Комітеті відсутні підстави вважати, що ПФ «Техноімпекс» у період 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 років мало ринкову владу на ринку первинної реалізації одорантів природного газу.

5.6.3. Установлення монопольного (домінуючого) становища ПФ «Техноімпекс»

- (112) Статтею 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (113) Отже, за умов наявності в ПФ «Техноімпекс» конкурентів та відсутності ознак ринкової влади підстави для визнання монопольного (домінуючого) становища ПФ «Техноімпекс» на ринку первинної реалізації одоранту природного газу відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відсутні.
- (114) Для притягнення суб'єкта господарювання до відповідальності за зловживання монопольним (домінуючим) становищем необхідно довести, що суб'єкт господарювання:
- займає на ринку монопольне (домінуюче) становище у значенні статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції»;
 - вчинив дії (бездіяльність), які відповідно до статті 13 Закону визнаються зловживанням монопольним (домінуючим) становищем.
- (115) Враховуючи вищевикладене, з огляду на відсутність у ПФ «Техноімпекс» монопольного (домінуючого) становища на ринку первинної реалізації одорантів природного газу протягом досліджуваного періоду, дії, про які зазначає АТ «Укртрансгаз», які, на думку заявника, полягали у встановленні таких цін, які було б неможливо встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, не можуть кваліфікуватися як зловживання монопольним (домінуючим) становищем відповідно до статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (116) Отже, провадження у справі відповідно до абзацу шостого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» підлягає закриттю через недоведеність порушення.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України

6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Закрити провадження у справі № 128-26.13/26-15.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Ольга ПІЩАНСЬКА